

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2018. november 4.
(vasárnap)**

Szepesy László

ENGEDELMESSÉG

Énekek: 153; 25,1-2.4.6; 299,5; 482,1.4-5.10

Lekció: Efézus 5,1-14

„Legyetek annak okáért követői az Istennek, mint szeretett gyermekek: És járjatok szeretetben, miképpen a Krisztus is szeretett minket, és adta Önmagát miérettünk ajándéknak és áldozatul az Istennek, kedves jó illat. Paráznaság pedig és akármely tisztátalanság vagy fösvényesség ne is neveztesse ti közöttetek, amint szentekhez illik; Sem undokság, vagy bolond beszéd, vagy trágárság, melyek nem illenek: hanem inkább hálaadás. Mert azt jól tudjátok, hogy egy paráznának is, vagy tisztátalannak, vagy fösvénynek, ki bálványimádó, nincs öröksége a Krisztusnak és Istennek országában. Senki titeket meg ne csaljon üres beszédekkel; mert ezekért jó az Isten haragja a hitetlenség fiaira. Annak okáért ne legyetek részesei ezeknek; Mert valátok régen sötétség, most pedig világosság az Úrban: mint világosságnak fiai úgy járjatok. (Mert a világosságnak gyümölcse minden jóságban és igazságban és valóságban van), Meggondolván, mi legyen kedves az Úrnak. És ne legyen közösségetek a sötétségnek gyümölcstelen cselekedeteivel, hanem inkább meg is feddjétek azokat; Mert amelyeket azok titokban cselekesznek, éktelen dolog csak mondani is. Mindezek pedig megfeddetvén, a világosság által napvilágra jönnek; mert minden, ami napvilágra jó, világosság. Annak okáért mondja: Serkenj föl, aki aluszol, és támadj fel a halálból, és felragyogott tenéked a Krisztus.”

Alapige: Efézus 5,21

„engedelmesek legyetek egymásnak Isten félelmében.”

Imádkozzunk!

Hálával jövünk Teled, mennyei Édesatyánk, mindenekelőtt azért, mert arra teremtettél minket, hogy Téged megismerjünk, Benned higgyünk, aka-

ratodat cselekedjük, és ebben a Veled való kapcsolatban, életben igazi örömnünk és boldogságunk legyen.

Bocsásd meg nekünk, amikor ezt nem hisszük el, és sok más helyen keressük a boldogságot, akár a testi vágyakban, akár e világ javaiban, akár abban, hogy magunkat emeljük föl mások fölé. Sok mindentől várjuk, hogy az megelégtet bennünket, de mégis Igéd igaz: egyedül Benned talál lelkünk nyugalmat, egyedül Nálad lel igazi lelki, örökkévaló örömet és boldogságot. Bocsásd meg, amikor Téged elhagytunk ezekért a világi javakért.

Köszönjük, hogy mindazáltal irgalmas és kegyelmes vagy, köszönjük, hogy elküldted Jézus Krisztust. Ő az életét adta azért, hogy bűneinkre bocsánatot szerezzünk, és valóban Veled helyreálljon, megteremtődjék az igazi békeségünk és kapcsolatunk. Hálát adunk azért, hogy Te kerestél minket, és nem mi Téged. Köszönjük, hogy Te a golgotai keresztfán meghaltál azért, hogy mi is meghaljunk önmagunknak, és feltámadtál húsvétkor, hogy új életben járva Veled élhessünk.

A Te kegyelmed volt az, ha az elmúlt héten is így telhettek napjaink. Köszönjük a reformáció ünnepét, amelyben emlékeztettél csodálatos munkáidra. Köszönjük, hogy ha az elhunyt szeretteinkre való visszaemlékezéseink során Hozzád tudtunk menni, és Benned tudtunk erőt és vigasztalást találni. És ezért is köszönjük külön, amit énekekben is megfogalmazhattunk, hogy itt lehetünk a Te szent templomodban, Téged lélekedésben és igazságban magasztalhatunk, de nem csak itt, Urunk, hanem életünk minden napján, minden percében, akárhol legyünk. Köszönjük, ha miénk már ez a boldogság. Ha még nem, akkor kérünk, ajándékozz meg minket ezzel.

És kérjük, hogy hirdettesd úgy szent igédet, hogy megérthessük akaratodat, és el tudjuk azt hinni. A Szentlélek munkálja bennünk a hálaadást, a hitet, a Neked való feleletet. Könyörgünk, hogy az ige végezze el úgy a munkáját, hogy gyümölcsöt teremjünk, olyan életünk, cselekedeteink legyenek, amelyek Téged dicsőítsenek. Kérünk, így áldd meg mai istentiszteletünket.

Jézusért, szent Fiadért kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Református Bibliaolvasó Kalauzunk szerint mintegy másfél hete már az Efézusbeliekhez írt levelet olvassuk. A napokban jutottunk el az 5. fejezethez, amelyben Pál apostol egy olyan témára tér rá, amely az általános emberi viselkedéssel kapcsolatos. Ez jelen van a gyermekek és felnőttek életében, meghatározza a vezetők és beosztottaik kapcsolatát a munkahelyeken, egyedülállókra és házasságokra, ateistákra és Istenben hívőkre egyaránt érvényes. Ez a téma pedig nem más, mint az engedelmesség kérdése.

Fontos, hogy az igehirdetés elején tisztázzuk, hogy amikor az engedelmesség kifejezést használjuk, akkor az emberi természet nem olyan oldalá-

ról szólunk, ami csak nagy ritkán, különleges helyzetekben, szituációkban kerül elő. Ha két ember együtt van, és valamit el kell dönteniük, máris olyan helyzetbe kerültek, amelyben akarat találkozik a másik akaráttal, és döntenie kell arról, hogy hogyan viszonyul hozzá. Vele egyet értve ugyanazt akarja, magát aláveti a másik akaratának, vagy teljesen mást, az ellenkezőjét szeretné, mint a másik. Nem kell túl bonyolult helyzetekre és példákra gondolnunk, egy olyan egyszerű szituáció is megfelel, mint például amikor egy édesanya egészséges reggelit akar adni gyermekének, a gyermek pedig valami mást képzelt el, és nem akarja az elé tett ételt megenni. Már ott is előkerül a kérdés: megeszem vagy nem eszem meg? Engedelmeskedem-e a szülőnek vagy sem?

Az engedelmesség kérdése tehát akkor vetődik fel, amikor az egyik embernek a másik akaratához kellene igazodnia. Mert mi is az engedelmesség általános definíciója? Az, hogy az engedelmesség másvalaki akarata szerint való cselekvés; vagy más szemszögből nézve a dolgot: valaki más parancsának, vagy tiltásának megfelelően teszünk valamit (mert nem csak a parancsnak lehet engedelmeskedni, hanem a tiltásnak is). Ez a definíció általános (a Biblia szerint még majd később árnyalni fogjuk ezt, látni is fogjuk, hogy nem teljes), de használjuk ezt kiinduló alapként. Az Istenben nem hívó ember is belátja, hogy mindenkitől elvárható bizonyos fajta engedelmesség az életben. Miért? Azért, mert ez szükséges ahhoz, hogy az emberek együtt tudjanak élni. Mert ha mindenki csak a saját akaratát szeretné érvényesíteni, és senki nem tud engedni a másiknak, akkor nem működne az emberi társadalom, nem létezne család, nem lenne olyan, hogy a munkahelyen együtt dolgozunk, akkor teljes lenne a káosz a világban. A hitetlen ember is tehát a békesség kedvéért, és egyfajta közbiztonság fenntartásáért – hogy elkerülje ezt a káoszt – engedelmeskedik a másik embernek, és engedelmeskedik az emberek által létrehozott törvényeknek, aláveti magát, saját akaratát és szándékát ezeknek.

Valóban a másokkal való békés együttélés és a biztonság a hívó ember számára is fontos, de a Szentírás azért ennél többről beszél, amikor az engedelmességre szólít fel minket. És most szeretnék inkább erről beszélni, hogy mit mond az Ige, mit mond nekünk Isten az Őszerinte való engedelmességről az Efézusi levélben. Pál apostol az említett igeszakaszban nagyon hosszan tárgyalja ezt a témát. Miért? Azért, mert rá szeretne mutatni, hogy a hívó ember számára az engedelmesség nem pusztán viselkedés, hanem szív kérdése. Nagyban különbözik a kettő. Viselkedni lehet bűnös szívvel, szeretet nélkül is. Lehet engedelmeskedni úgy is. Viszont Isten rámutat arra, hogy Ő olyan engedelmességet kíván tőlünk, amely egy új szívhez kötött. Másrészt pedig, amikor Isten engedelmességre szólít fel minket, ez nem csak akkor igaz, amikor ember találkozik emberrel (az előbb erről beszéltem, ez volt az általános definíció: egyik ember a másik akaratához igazodik). A Szentírás

viszont beszél egy olyan engedelmességről is, amely akkor is érvényben marad, ha az ember egyedül van, amikor egyedül tölt el néhány órát vagy napot, akkor is van kihez igazodnia, mégpedig az élő Isten akaratahoz, aki jelen van minden pillanatban az életünkben. És Ő nemcsak akkor vár engedelmisséget, amikor itt vagyunk a gyülekezetben, nemcsak akkor, amikor a hitünkről kérdeznek, hanem életünk minden pillanatában.

Először fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy életünk minden területét meghatározza, hogy hogyan viszonyulunk az engedelmességhez. Pál apostol az 5. fejezet első felében – de már a 4. fejezetben is – rámutat arra, hogy a hívó embernek több okból kell Istennek engedelmeskednie, akkor is, ha egyedül van. Most ezeket az okokat én csak felsorolom (otthon egyen-egyenként, külön is megvizsgálhatjuk), ezek az engedelmességre való ösztönzésnek különböző aspektusai. Egyrészt azt mondja az apostol ebben a levélben, hogy azért kell engedelmeskednünk, mert Isten újjá szülte a hívőket, új emberré tette őket, ami azzal jár, hogy nem élhetünk továbbra is a régi, istentelen óemberünk akarata szerint (4,17-32). A folytatásban másrészt rátér arra, hogy mint Isten gyermekei (nem mint a hitetlenség fiai, akikről az 5,6-ban beszél) Atyánk akaratahoz kell igazodnunk, mert egy gyermeknek a szüleinek kell engedelmeskednie (5,1-6). Harmadszor az Úrban világosságot kapott emberekként nem láthatjuk továbbra is úgy életünk és a világ dolgait, mint amikor még sötétségben voltunk, hanem észre kell vennünk az Úr akarátát, amit követnünk is kell (5,7-14). Negyedszer pedig azt mondja Pál, hogy csak a bolond ember megy mindig a maga feje után, az Istentől kapott bölcs embert viszont a Szentlélek vezeti az Igén keresztül (5,14-20). Pál apostol tehát több szemszögből is megvilágítja számunkra, hogy az Istennel való kapcsolatunkat nem jellemezheti más, nem határozhatja meg más, csak az engedelmisség. Még egyszer röviden felsorolom: azért, mert újjászült minket, azért, mert gyermekeivé tett minket, azért, mert világosságot adott nekünk, azért, mert a Szentlélektől vezetett emberek vagyunk. Ezért Istennek kell mindenkor engedelmeskednünk, a szent életre törekednünk.

Ezt követően viszont rámutat arra is, hogy az Istennek való engedelmisség többek között azt is jelenti, hogy más embereknek is engedelmeskedünk. Valóban létezik egy ilyen gondolkozás – sajnos az egyházban is –, hogy én csak Istennek engedelmeskedem. Az emberek nekem ne mondják meg, hogy mit csináljak. Nekem csak az Úristen mondja meg. Lehet így is gondolkodni, Testvérek, csak éppen az a baj, hogy Isten minket, embereket használ fel eszközként egymás vezetésére, mert Ő egyfajta rendet teremtett a világba, amelyben előljárók vannak, akiket pedig követnünk kell. Ez az, ami miatt nem tudunk egyet érteni ezzel a nézettel, hogy én csak Istennek engedelmeskedem, mert Isten így teremtette meg az egyházat, de a világot, a világi hatalmasságokat is. Aki ezt nem fogadja el, az Isten rendjét nem fogadja el.

Pont ezért a folytatásban arról beszél az apostol, hogy a hívó embertől élete minden területén, az emberekkel való kapcsolataiban is elvárható az engedelmesség. Többek között beszél arról, hogy engedelmeskedjünk egymásnak a gyülekezetben (5,21), a házasságban (5,22-33), a gyermekek szüleinek (6,1-4), a szolgák uraiknak – azaz mai korra alkalmazva: a beosztottak a főnökeiknek –, de még ideérhetjük azt is, hogy az egyszerű polgár az előljáróknak, a hatóságoknak (6,5-8), és végül az előljárókat is figyelmezteti, hogy mindent a beosztottaik érdekében cselekedjenek (6,9). Minden kapcsolatunkban (házasság, család, munka, gyülekezet) elsődleges szempont, hogy Istennek kell inkább engedelmeskednünk, mintsem embernek, de ha valaki Isten akarata szerint vár el tőlünk valamit, és Isten előljárónkká tette, akkor igenis engedelmeskednünk kell. És küzdenünk kell az ellen a gonosz csábítás ellen, amely arra próbál rávenni minket, hogy Istennel szemben engedetlenkedjünk. Ezért a folytatásban, a 6,10-től kezdődően Pál apostol a lelki fegyverzetről beszél, amikkel meg tudjuk védeni magunkat a gonosz kísértéseivel szemben, amely Isten iránti engedetlenségre akar rábírn minket. Látjuk tehát, hogy az Ige szerint az engedelmesség kérdése lefedi a teljes életünket. És arról van szó, hogy milyen a szívünk beállítottsága, nem arról, hogy milyen magatartási formákat tanultunk meg gyerekkorunkban vagy később, hanem hogy milyen a szívünk, mi van legbelül bennünk.

Miután Pál apostol felsorolta, hogy Isten hol, milyen kapcsolatainkban vár tőlünk engedelmességet, óhatatlanul meg kell állnunk egy pillanatra, hogy kitekintsünk az egyház falain túlra. Mert a világ és az egyház nézete sok mindenben különbözik azt illetően, hogy ki kinek tartozik engedelmességgel. Az előbb felsorolt rendet – hadd nevezzem rendnek, mert Isten így teremtette az embert, hogy a kapcsolataiban legyen egy rendszer, egy természetes viszony, egy normális kapcsolati rendszer – Isten olyannak teremtette, amelyben a gyülekezeti tagok a tisztségviselőknek, a feleség a férjnek, a gyermek a szülőnek, a beosztott a főnökének tartozik engedelmességgel. Ez a Szentírásban felvázolt isteni rend.

Tudjuk jól, hogy ezt a rendet a világ, a társadalom ma már nem fogadja el egyértelműen. Úgy gondolom, nem kell túlságosan részleteznem azt a köztudott dolgot, hogy napjainkban sokan furcsának, sőt egyenesen – ezt a negatív szót szokták használni – igának, rabláncnak tartják ezt az isteni rendet. Ehelyett korunk népszerű nézetei mást terjesztenek, például azt, hogy a feleség ne hagyja, hogy a férje vezesse, hanem küzdjön az ő akarata érvényesüléséért, sőt várja el a férjétől, hogy az anyai szerepet átvállalja tőle, hogy ő a karrierjét építhesse a munkahelyen. A gyermek lázadjon szülei, tanárai, és általában a felnőttek tekintélye ellen, ne hagyja, hogy elnyomják szegényt, éljen a jogaival (a kötelességekről nem szoktak beszélni a gyermekekkel kapcsolatban, pedig a jog kötelességekkel is jár). A munkavállaló érezze magát mindenkinél különbnek, ha valami nem tetszik neki a munkahelyén, eset-

leg a főnök szigorúbb, vagy többet vár el, akkor váltson munkahelyet, mert megvan neki a lehetősége erre. A főnök pedig? Ne akarjon irányítani, ne akarja megmondani, mit tegyen a beosztott, ne akarjon vezetni, hanem legyen egy a sok dolgozó közül, mert csapatban dolgozunk, és abban a csapatban mindenki egyelő, a főnök is ugyanolyan, mint a többiek. A hatóságokat, rendőröket, államférfiakat ne tiszteld, sőt szabadon ócsárolj őket, és terjessz róluk mindenféle rágalmat, higgyél el róluk mindent anélkül, hogy utánajárnál, vagy meggyőződnél afelől, hogy valóban igaz-e az adott hír. Tudom jól, hogy a valós helyzet ennél árnyaltabb, most csak a szélsőséges eseteket említettem. Testvérek, tudom, hogy nem mindenki gondolkodik így, de ezek a gondolatok és irányzatok jelen vannak a mindennapokban, és meghatározzák azt. Ebből is látjuk, hogy a világ által felállított rend sokban különbözik az Istenétől, mert bár a világ is beszél engedelmességről, de ezt úgy teszi, hogy közben majdnem minden tekintélyt lerombol. A világ és az Istentől elvárt engedelmisség sokban különbözik egymástól, mivel a világ az éppen divatos nézetek szerint változtatja elvárásait. Eszerint 100 évvel ezelőtt a gyermekek még magázták a szüleiket, ma pedig már örülhetünk, ha köszönnek nekik. Isten rendje azonban nem ilyen változékony, hanem örök érvényű. Ő nem változtatja meg 100 évenként, hogy kitől vár engedelmisséget, hanem a több ezer évvel ezelőtt leírt Ige szerint vár tőlünk ma is engedelmisséget.

Isten rendje az Ő természetéhez van igazítva, nem az emberi gondolatok különféle irányzataihoz. Amikor tehát az Isten szerinti engedelmisségről beszélünk, akkor az Isten által felállított rend iránti elköteleződésről, az azzal való egyetértésről is szó van. Arról, hogy igazat adunk-e Isten Igéjének, a Szentírásban megtalálható parancsoknak és tiltásoknak, hogy azok szerint egymásnak engedelmeskedve kell élnünk, mert az engedelmisség, lényegében véve Isten parancsai és tiltásai szerinti cselekvést jelent.

És azt a kérdést teszi fel nekünk az Ige, hogy elhisszük-e, hogy ebben a rendben, az Istennek való engedelmisségben követhetjük a szeretet útját. Mert nemcsak azt kell meglátunk, hogy Isten a parancsaival meghatározza, hogy ki kinek tartozik engedelmisséggel, és nemcsak arról van szó, hogy akaratunkat, szívünket ezekhez kell igazítanunk, hanem azt is hangsúlyozza az Ige, hogy ha így teszünk, akkor Isten megtanít minket egymást szeretni. Mert az engedelmisség fontos része a szeretet, amely nélkül nem tudjuk önmagunkat mások akaratának igazán alávetni. Ugyanis a szeretet az az erő, amely rábír minket, hogy mások érdekeit a magunkéi elé helyezzük, és többé ne a saját érdekeimet tartsam csak szem előtt, hanem másokét is. A szeretet az, amely segít megalázni magamat, az akaratomat, hogy másokét előtérbe helyezzem. Ez a szeretet az, amely képessé tesz arra, hogy lemondjak saját vágyaimról, hogy a többiekét is szem előtt tartsam.

Ezt pedig azért is fontos hangsúlyoznunk, mert sokan azt hiszik, hogy Isten visszataszító, szolgai engedelmisséget vár el tőlünk. Nem! Isten nem

olyan értelemben vár szolgálai engedelmisséget tőlünk, amely kényszerből való szófogadást jelentene. A Biblia használja az egymásnak való szolgálat kifejezést, de ez alatt nem a kényszert érti, hanem az önfeláldozás és odaszántság mértékét. Ahogyan egy rabszolga 24 órában volt rabszolga, és mindig tennie kellett ura akaratát, azt mondja Isten, hogy így kellene magunkat oda- szánni Őneki, de nem kényszerből. Az engedelmisség motivációja nem a külső erő, a külső kényszer, hanem a belső, Istentől kapott szeretet. A hívó ember tehát azért engedelmeskedik Istennek, „mert Ő előbb szeretett minket”, és erre a szeretetre hálával akar válaszolni, és ennek jeleként, elfogadva teremtmény – tehát Istennek alávetett – voltát, vizsontszeretetét az engedelmisségével akarja kifejezni, nem csak szavakban. Ahogyan arról Jézus Krisztus is beszél a János 14,15-ben: „Ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok”. A parancsolat betartása pedig az engedelmisség. Az engedelmisség tehát a hívó ember számára szeretetkérdés: Isten és felebarátom szeretésének kérdése. A hívők számára tehát az engedelmisségnek nem egy külső kényszernek, hanem egyfajta belső szükségletnek kellene lennie. Ha Istent akarom szeretni, akkor engedelmeskednem kell a parancsolatainak. Ebben pedig egyfajta tudatosság és következetesség is van. Tudatosság, mert Istennek az Ige szerint, az Ige ismeretének fényében tudunk engedelmeskedni, és következetesség, mert Isten Igéje nem változik, mindig következetesen ugyanazt várja el tőlünk. A gyermekek nevelése során is szoktuk ezt hangsúlyozni, hogy fontos a tudatosság és következetesség. És még inkább fontosabb – ezt is hadd hangsúlyozzam ki a gyermekek nevelésével kapcsolatban –, hogy megértsék, hogy ne kényszerből engedelmeskedjenek Istennek, hanem szeretetből, mégpedig vizsontszeretetből.

Az engedelmisségnek más motivációja is van, a szeretetnek egy bizonyos fajtája. Sokan félnek, mert látják, hogy nem sikerül engedelmeskedniük. Nehéz Isten parancsolatait követni, és azok szerint cselekedni. A félelmük oda vezet el, hogy az üdvösségüket is megkérdőjelezzik. Hogyha nem vagyok engedelmes, akkor nem fogok üdvözülni. Akkor jönnek a félelmek, aggodalmak, amelyek aztán még stresszesebbé tesznek, még inkább igyekszem engedelmeskedni, de még inkább elbukom saját bűneim miatt. És az ember belekerül egy körforgásba, ahol az üdvösségét teszi meg tétként. A Szentírás – tudjuk jól – egyértelműen hangsúlyozza, hogy az üdvösség nem a mi engedelmisségünk kérdése. A mi üdvösségünk egyetlenegy ember engedelmisségének kérdése volt, ez pedig Jézus Krisztusé. Ő pedig tökéletesen engedelmeskedett mindenben Isten akaratának, és Isten ingyen kegyelméből nekünk tulajdonítja ezt az engedelmisséget. Úgy tekint ránk, mint ha az Ő életét éltük volna: tökéletesen, mindenben engedelmeskedve. Pont ezért Isten arra szólít fel, hogy erőinket ne az ilyen fajta engedelmisségre fordítsuk, hogy bebiztosítsuk magunkat, hogy jobb hívők legyünk, hogy az üdvösség még bizonyosabb legyen, hanem arra fordítsuk, hogy Isten dicsőségére éljünk. Mert

ha az ember Istennek engedelmeskedik, azzal Őt dicsőíti. Jézus Krisztus mondja a János 17,4-ben az imádságában: mennyei Atyám, a rám bízott munkát elvégeztem, megdicsőítettem a Te nevedet itt a földön. Azaz az engedelmisséggel dicsőítette Istent. Ez az, amire minket is buzdít. Ne azt nézd, Testvér, hogy biztosítsd az üdvösségedet, mert az már biztos Krisztusban, ne azt nézd, hogy mekkora nagy hívő vagy, hanem az legyen a szándékod Isten szeretete mellett, hogy az Ő dicsőségére akarj élni. Hogy az emberek, látva az életedet, ne azt mondják, hogy ha ilyenek a hívők, és ha ilyen Isten gyermekének lenni, akkor én inkább nem akarok az lenni. Hanem, látva az életünket, dicsőítsék mennyei Atyánkat – ahogyan a hegyi beszédben is mondja Jézus Krisztus.

Ez a szeretet, és Isten dicsőítésének vágya az, ami megkülönbözteti a törvényeskedő farizeust a hívő embertől, és ez a szeretet különbözteti meg az Isten által elvárt engedelmisséget a világ által elvárt engedelmisségtől. Ugyanis a világ nem várja el, hogy a béke és a közbiztonság kedvéért szeresd a másikat, elég, ha azt teszed – akár önző érdekből is –, amit a törvények mondanak. Mert ha betartod – képmutatóan – a törvényt, már akkor is hozzájárultál a biztonság fenntartásához. De ehhez nem kell szeretned. Arról meg már ne is beszéljünk, hogy a világ nem várja el, hogy Isten dicsőségére akarj élni. Ezért Isten többet vár el a hívőktől, mint a Benne nem bízóktól: szeretetet és az Ő dicsőítését. Isten nem elégszik meg a látszat-engedelmisséggel, ahogyan azt az Ószövetség több helyen is megerősíti. Isten prófétái által számtalanszor megfeddte a képmutató engedelmisséget, amikor üres rituálékká vált a templomi szertartás, vagy a hétköznapi életben az imádság, vagy más egyéb, kiüresedett, mert nem volt mögötte az emberi szív. Isten ezt megfeddte, és e helyett a szív odaszánását és őszinte szeretetet kér az Övéitől, azaz tőlünk.

Hogyan definiálhatjuk tehát a Biblia szerinti engedelmisséget? A teljesség igénye nélkül valahogy így: saját akaratumkat önként, Isten és felebarátunk akaratának vetjük alá, hogy az Isten által felállított rendben éljünk, parancsainak és tiltásainak engedelmeskedjünk, így tanulva meg egymást szeretni, hogy mások érdekeit a magunkéi elé helyezzük. Ez jelentené az engedelmisséget.

Ezek után még egy fontos különbségről kell beszélnünk a világi és az isteni rend között – ez egy lényeges kérdés, ezért kell feltennünk, ez pedig az –: hogy valamelyik képessé tud-e minket tenni az engedelmisségre, vagy sem? Mert sok mindent mondhatunk az engedelmisségről, ha csak beszélni tudunk róla, de valójában megcselekedni nem tudjuk, akkor az semmit sem ér. A világ felszólít minket az engedelmisségre, de vajon a különböző viselkedésminták megmutatásán kívül (hogy így kellene tenned) tud-e lelki erőt, vagy magát másoknak alávetni képes akaratot adni ahhoz, hogy meg is tegyük az adott dolgot? A válasz erre egyértelműen az, hogy nem. A világ nem

képes megváltoztatni az emberi szívet természetében. Mindennapi tapasztalatunk az, hogy egy egyszerű felszólítás az engedelmességre nem elég ahhoz, hogy meg is cselekedjük az adott dolgot. Szégyenkezve mondom, de még nekünk, hívőknek sem elegendő az, hogy az Ige parancsol valamit, pedig az Igének elvileg tekintélynek kellene lennie számunkra. De még a mi életünkben sem működik így, hogy Isten szól, és mi azonnal megtesszük. Ugyanis mindannyiunkról elmondható, hogy az engedelmisségben megakadályoz minket óemberi természetünk, amelynek lényegéhez tartozik a lázadás minden tekintély és minden alávetettség ellen (Pál apostol az eredeti görög szövegben az alávetettség szót használja az engedelmességre). Mivel ilyen büns természetünk van, ezért van az, hogy mindenki a másik fölé akar kerekedni. Ezért vannak veszekedések, egymással való küzdelmek a házasságban, ezért nem fogadnak szót a gyermekek szüleiknek, ezért versengenek az emberek a munkahelyeken, és ezért verseng hívó és hívó egymással. Az ember nem szereti igába hajtani a fejét, mert jobban szereti a királyi és parancsnoki, mintsem a szolgai szerepet. E mögött a lázadás mögött mélyebben a szívünkben az Isten elleni lázadás húzódik meg, mert nem akarjuk az Általa teremtett és jónak mondott rendet elfogadni, hanem a saját elképzeléseink szerint akarunk élni. Parancsait és tilalmait nem ismerjük, és nem is akarunk azokról tudomást szerezni, de ha mégis tudjuk azokat, mert megtanultuk, akkor is sokszor azokat csak szánkkal valljuk igaznak, de amikor cselekedni kell, akkor megszegjük őket. Az engedelmisség nem megy egyszerű felszólítás útján, mert – ahogyan Pál máshol mondja – az emberi természet nem képes Isten parancsait cselekedni, és nem is teheti meg, mert nem tartozik a lényegéhez (Róm 8,7). Ennél sokkal nagyobb dolognak kell történnie, mint egy egyszerű felszólításnak, ahhoz, hogy mi engedelmeskedni tudjunk. Ez pedig nem más, mint az újjászületés, az új szív megkapása. Istennek meg kell újítania az akaratunkat. Új emberré kell válnunk ahhoz, hogy Isten akarata szerint tudjunk élni.

A történelemben Jézus Krisztus volt az egyetlen tökéletesen engedelmes ember, aki mindent mennyei Atyánk akarata szerint cselekedett, ahogyan arról Ő maga a János 15,10-ben is beszél, amikor azt mondja: *„én megtartottam az én Atyámnak parancsolatait, és megmaradok az Ő szeretetében”*. Isten és Úr létére – Úr alatt értsük azt, hogy Ő az az Úr, aki a világmindenségnek törvényeket és parancsokat szab (ezek nem hasonlíthatók az emberi törvényekhez) – mindenben alávetette akaratát mennyei Atyánknek, ahogyan arról a Filippi 2-ben is olvasunk: *„szolgai formát vévén fel, (...) engedelmes lévén halálíg, mégpedig a keresztfának haláláig”*. Az Ő halála és feltámadása azért történt, hogy minket újjászülhessen, olyan emberekké tegyen, akik képessé válnak arra, hogy alávéssék akaratukat Istennek, akik engedelmisség által akarják szeretni Őt és felebarátaikat. Isten tehát nem arra szólít fel téged, hogy önerőből akarj engedelmeskedni, mert az továbbra sem

fog menni, hanem hogy higgy Jézus Krisztusban, és abban, hogy Ő Isten gyermekévé tett azért, hogy ilyen engedelmes emberré formáljon át. Hit által történik ez az átformáltatás, nem cselekedetek által. Az Istennek való engedelmisség Krisztus nélkül lehetetlen a Szentírás szerint, mert amikor a hívők erőt kapnak Isten parancsait követni, akkor igazából Krisztus az, aki cselekszik általuk a Szentlélek munkája révén. Pál apostol azt mondta, hogy *„élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus”*. Arra mutatva, hogy ami engedelmisség jelen van életében, az Krisztus munkája, és nem az apostol érdeme. Dávid király ezért kéri az 51. zsoltárban az Urat arra, hogy az *„engedelmesség lelkével támogass engem”*, mert e nélkül – tudom, hogy – engedetlen vagyok. Ugyanis Krisztus az, aki hordoz minket az engedelmes-ség útján, és vezet bennünket azon. Ezért minden engedelmisség forrása az, Testvér, hogy Jézus Krisztussal legyél és maradjál szoros kapcsolatban. Lehet, hogy megfáradtál az engedelmisségért való küzdelemben. Lehet, hogy több bukást tapasztaltál meg. Minden hívő életében ott van ez, akár beismerjük, akár nem. De tegyük fel a kérdést: vajon nem azért vannak-e ilyen nagy bukásaink, mert esetleg meglazult az Úrral való naponkénti kapcsolat? Nem lehet-e az, hogy az igeolvasásom vagy elmaradt, vagy elsekélyesedett: csak átolvastam az igét, vagy egy magyarázatot hozzá, és igazából nem válik személyessé, és nem keressük Jézus Krisztust magát az Igében? Nem lehet, hogy ennek folyamánya az, hogy engedetlenül élünk? Jézus Krisztuson kívül – még egyszer hangsúlyozom – lehetetlen az engedelmisség, ezért az Ige arra bátorít és buzdít minket, hogy keressük és éljük meg a Vele való naponkénti kapcsolatot, éljük Őbenne.

Pál apostol az Efézus 5-6-ban – amiről eddig is szó volt – szinte sose szólít fel engedelmisségre anélkül, hogy hozzá ne tenné, hogy az Úrral való kapcsolatunk kell ehhez. Ezt mondja a gyülekezet tagjainak: *„engedelmesekek legyetek egymásnak Isten félelmében”* (5,21), ott van Isten. *„Ti, asszonyok, a ti saját férjetekeknek engedelmesekek legyetek, mint az Úrnak”* (5,22), itt is ott van az Úrral való kapcsolat, anélkül lehetetlen értelmezni ezt a mondatot. *„Ti, férfiak, szeressétek a ti feleségeket, miképpen Krisztus is szeretete az egyházat, és Önmagát adta azért”* (5,25). Hogyan tudnánk eszerint élni, ha nincs meg az Úrral való kapcsolat? *„Ti, gyermekek, szót fogadjatok a ti szüleitekeknek az Úrban, mert ez az igaz”* (6,1). Az *„ez az igaz”* azt jelenti, hogy ez az Isten rendje és akarata. (Lásd még 6,4.5.9.) Az apostol hangsúlyozza, hogy a Jézus Krisztussal való kapcsolat, a Benne való személyes hit, bizalom, az arra való támaszkodás merészsége, hogy én merek Krisztus parancsa szerint cselekedni és élni, szükséges ahhoz, hogy az ember az engedelmes-ség útján tudjon járni. Jézus Krisztus életét adta azért, hogy mi engedelmes gyermekei legyünk szüleinknek, engedelmes házastársak, szülők, munkatársak, főnökök, és itt a gyülekezetben testvérek lehessünk. Ő csak azt kéri cserébe, Testvér, hogy higgyél Őbenne és az Ő parancsolatainak, hidd el,

hogy ha Őt követed, akkor lesz igazán Isten akarata szerinti az életed. És akkor tanulod meg a szeretet útját. Mindeközben kéri tőlünk az óemberünk megtagadását is, mert szükséges megtagadnunk azt, mert az óemberi természetünk arra vesz rá minket, hogy állandóan lázadjunk, engedetlenkedjünk, elégedetlenkedjünk mindennel szemben, önigazultak és képmutatók legyünk. De Isten arra az útra vezet minket, hogy őszintén, Isten és felebarátaink iránti szeretetből tanuljunk meg Isten félelmében egymásnak engedelmeskedni. Azt kívánom Testvérek, hogy mindannyiunkat továbbra is Ő tanítson erre, Szentlelke által adjon szabadulást az óemberi vágyainktól, gondolatainktól, és hogy naponként ne felejtsünk el könyörögni azért, amiért Dávid király is könyörgött (pedig ő azért előrébb járt az engedelmisségben, mint mi, nekünk még inkább szükségünk van erre), hogy az *„engedelmesség lelkével támogass”* minket!

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk Téged, mennyei Édesatyánk, azért, mert alkalmassá tettél bennünket minden parancsolatod megtartására. És mi mégis, újból és újból hátat fordítunk Neked, mégis azt hisszük, hogy jobb, ha a saját eszünkre és bűnös szívünkre hallgatunk. Bocsásd meg nekünk folyamatos engedetlenségünket, lázadásunkat. De dicsőítünk azért, hogy Jézus Krisztus azért jött el, halt meg a golgotai keresztfán, hogy mi is meghaljunk az óembernek, és azért támadt fel új, örök életre, hogy mi is új emberként Neked élhessünk.

Urunk, kérünk, őrizz meg minket a Benned való hitben, és add, hogy bízunk Benned, parancsolataidban, az Általad teremtett rendben, hogy aszerint kell éljünk, segíts efelől meggyőződünk, bizonyosságra jutnunk. Kérünk, hogy a gyakorlatban is támogass minket az engedelmisség lelkével. Akár családjuk körében legyünk, akár házastársunkkal, akár munkahelyünkön vagy itt a gyülekezetben, vagy bárhol, de akkor is, amikor egyedül vagyunk, kérünk, segíts, hogy akaratodra tudjunk mindig tekinteni. Ne kényszerből, ne megfelelési vágyból, hanem azért a szeretetért, amellyel szerettél minket, amely áldozatot hozott értünk a golgotai keresztfán. Kérünk, adj vágyat nekünk arra, hogy ettől a szeretettől ösztönözve, nevedet ne csak szóban, hanem életünkkel is dicsőíteni akarjuk.

Köszönjük Neked itt a testvéri közösséget a gyülekezetben, hálát adunk azért, hogy egymás hite által épülhetünk, támaszai lehetünk egymásnak az elbukások idején, tudjuk egymást felsegíteni, és tudunk tanácsot is kérni a vezetésben, ha valami felől bizonytalanok vagyunk. Köszönjük Neked, hogy gyülekezetként törekedhetünk erre az engedelmisségre.

Könyörgünk egyházunkért is, add, hogy az evangélium hirdetésében meg tudja állni a helyét a hívő nép, és kérünk, egyházunk vezetőit Szentlelked bölcsességével ajándékozd meg nap mint nap.

ENGEDELMESSÉG

Könyörgünk magyar népünkért, annak vezetőiért, ajándékozd meg őket igaz istenfélelemmel, döntéseikben legyenek a Te akaratodra tekintettel.

Imádkozunk azért is, hogy egyen-egyenként is törekedjünk a szeretetre, a békességre, a Te útjaid követésére. Kérünk Téged, hadd magasztaljunk Téged minden nap azért, mert megőrzöl minket az engedelmesség útján, vagy ha eltévelyedünk, Te jó Pásztorként utánunk jössz, és visszaviszel arra. Kérünk, hadd dicsérjünk azért, mert olyan élet reménységével ajándékoztál meg, amely öröké tart, és valódi boldogságot jelent majd. Addig a napig is őrizz meg minket, mert megígérted, hogy velünk maradsz minden napon addig, amíg visszajössz az ég felhőin át, és átveszed minden felett az uralmat, vagy pedig Magad mellé veszel minket.

Köszönjük Neked, hogy reménységünk Tebenned lehet, Rajtad alapulhat, és ezért szilárd, megingathatatlan. Legyen ezért is a Te szent neved áldott.

Szent Fiadért kérünk, hallgass meg!

Ámen.

482,1.4-5.10

1. Mi kegyes Atyánk, kit vallunk hitünkben:
Úgy segítségül ily nagy szükségünkben,
Építs meg minket mi természetünkben,
Ki vagy mennyekben.

(...)

4. Ne légyen bennünk ördögnek országa,
Ne bírjon minket a bűnnek soksága;
Szálljon mi közénk hitnek igaz ága,
Megtisztulása.

5. Természetünket ne hagyjad követnünk;
Akaratodat építsed mi bennünk,
Hogy mindenekben tenéked engedjünk:
Ne hagyj elesnünk!

(...)

10. Dicsőség néked mennyben, örök Isten!
Ki mihozzánk vagy engedelmességben:
Hallgass meg minket e könyörgésünkben,
Áldj meg hitünkben!